

REKOMMENDATIONER

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

av den 19 februari 2013

om en samordnad kontrollplan för att fastställa förekomst av bedrägerier vid saluföring av vissa livsmedel

(2013/99/EU)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionsätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd⁽¹⁾, särskilt artikel 53, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 53 i förordning (EG) nr 882/2004 får kommissionen rekommendera samordnade planer som, om så krävs, upprättas på *ad hoc*-basis, främst för att fastställa förekomsten av risker i samband med foder, livsmedel eller djur.
- (2) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG av den 20 mars 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning och presentation av livsmedel samt om reklam för livsmedel⁽²⁾ fastställs unionens regler om livsmedelsmärkning som gäller alla livsmedel.
- (3) Enligt direktiv 2000/13/EG får märkningen och de metoder som används inte vilseleda konsumenten, särskilt inte om vad som är utmärkande för livsmedlet, inklusive dess verkliga art och identitet. I avsaknad av särskilda unionsbestämmelser eller nationella bestämmelser bör det namn under vilket ett livsmedel säljs vara det vanliga namnet i den medlemsstat där det säljs, eller en beskrivning av livsmedlet som är tillräckligt tydlig för att köparen får veta dess verkliga art.
- (4) Dessutom måste alla ingredienser anges på märkningen av färdigförpackade livsmedel som är avsedda för slut-

konsumenter eller storkök. För livsmedel som innehåller kött som en ingrediens måste det även, när livsmedlen är avsedda för slutkonsumenter eller storkök, finnas uppgifter om från vilken djurart köttet kommer, direkt på förpackningen eller på en etikett som är fäst vid denna. Om en ingrediens nämns i livsmedlets namn måste även dess mängd uttryckt i procent anges i ingrediensförteckningen för att konsumenten inte ska vilseledas beträffande livsmedlets identitet och sammansättning.

- (5) I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung⁽³⁾ föreskrivs kompletterande märkningskrav för särskilda livsmedel. I förordningen föreskrivs särskilt att konsumentförpackningar som innehåller malet kött, bland annat från hästdjur, ska vara försedda med uppgifter om att sådana produkter bör tillredas före konsumtion, om, och i den utsträckning det enligt nationella bestämmelser i den medlemsstat där produkten släpps ut på marknaden, så krävs.
- (6) Enligt avsnitt III i bilaga II till förordning (EG) nr 853/2004 ska livsmedelsföretagare som driver slakterier begära, ta emot, kontrollera och reagera på information från livsmedelskedjan när det gäller alla djur, utom vilt, som sänds eller som kommer att sändas till slakteriet. Den relevanta informationen från livsmedelskedjan ska särskilt omfatta veterinärmedicinska preparat som djuren fått under en relevant period och med en karenstid på mer än noll dagar, tillsammans med behandlingsdatum samt karenstid. Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel⁽⁴⁾ ska bland annat den officiella veterinären utföra revisions- och inspektionsuppgifter. Den officiella veterinären ska särskilt kontrollera och analysera relevant information från journalerna vid den jordbruksanläggning varifrån de djur som ska slaktas kommer, inklusive information från livsmedelskedjan, samt beakta det dokumenterade resultatet av denna kontroll och analys när han eller hon utför besiktning före och efter slakt.

⁽¹⁾ EUT L 165, 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 109, 6.5.2000, s. 29.

⁽³⁾ EUT L 139, 30.4.2004, s. 55.

⁽⁴⁾ EUT L 139, 30.4.2004, s. 206.

- (7) Efter de offentliga kontroller som utförts i ett antal medlemsstater sedan december 2012 har kommissionen underrättats om att vissa färdigförpackade produkter innehöll hästkött, vilket inte hade angetts i ingrediensförteckningen direkt på förpackningen eller på någon etikett som var fäst vid denna. I namnet på vissa sådana livsmedel och/eller den åtföljande ingrediensförteckningen hänvisades det i stället enbart till förekomst av nötkött.
- (8) I enlighet med artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet⁽¹⁾ ska livsmedelsföretagare på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan i de företag de har ansvar för se till att livsmedel uppfyller de krav i livsmedelslagstiftningen som är tillämpliga för deras verksamhet och ska kontrollera att dessa krav uppfylls.
- (9) Hästar är en djurart som kan vara "livsmedelsproducerande" eller "icke livsmedelsproducerande". Fenylbutazon är ett veterinärmedicinskt läkemedel som bara får användas i icke livsmedelsproducerande djur i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 37/2010 av den 22 december 2009 om farmakologiskt aktiva substanser och deras klassificering med avseende på MRL-värden i animaliska livsmedel⁽²⁾. Icke livsmedelsproducerande hästar som någon gång under sitt liv har behandlats med fenylbutazon får därför inte komma in i livsmedelskedjan. Med hänsyn till bedrägerierna med omärkt förekomst av hästkött i vissa livsmedel är det lämpligt att, i förebyggande syfte, förvissa sig om huruvida icke livsmedelsproducerande hästar som behandlats med fenylbutazon har förts in i livsmedelskedjan.
- (10) Det är därför nödvändigt att kommissionen rekommenderar medlemsstaterna att genomföra en samordnad kontrollplan för att fastställa förekomsten av bedrägerier vid saluföringen av vissa livsmedel under en period av en månad. Denna period bör kunna förlängas med ytterligare en period av två månader.
- (11) Den rekommenderade kontrollplanen bör bestå av två åtgärder.
- (12) Den första åtgärden bör bestå av lämpliga kontroller som utförs i detaljhandelsledet, på livsmedel som är avsedda för slutkonsumenter eller storkök och som saluförs som och/eller är märkta som innehållande nötkött.
- (13) Det finns tillförlitliga metoder som med tillräcklig grad av noggrannhet gör det möjligt att påvisa förekomst av protein från odeklarerade arter i ett prov. Europeiska unionens referenslaboratorium för animaliska proteiner i foder kan ge användbar vägledning om dessa metoder och deras användning. De behöriga myndigheterna bör uppmanas att stödja sig på vägledning från det laboratoriet om vilka metoder som kan användas.
- (14) Den andra åtgärden bör bestå av att lämpliga kontroller utförs på anläggningar som hanterar hästkött som är avsett att användas som livsmedel, inklusive livsmedel med ursprung i tredjeländer, i syfte att påvisa resthalter av fenylbutazon. Dessa kontroller bör också utföras på ett representativt stickprov, med beaktande av uppgifter om produktion och import. I detta fall är det lämpligt att hänvisa till de metoder som föreskrivs i kommissionens beslut 2002/657/EG av den 12 augusti 2002 om genomförande av rådets direktiv 96/23/EG avseende analysmetoder och tolkning av resultat⁽³⁾.
- (15) Medlemsstaterna bör regelbundet underrätta kommissionen om resultaten av dessa kontroller för att bedöma resultaten och besluta om ett lämpligt handlingsätt.
- (16) Efter samråd med ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa,

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

Medlemsstaterna bör tillämpa en samordnad kontrollplan, i enlighet med bilagan till denna rekommendation, som består av följande åtgärder:

- a) Offentliga kontroller av livsmedel som är avsedda för slutkonsumenter eller storkök och som saluförs som och/eller är märkta som innehållande nötkött.

⁽¹⁾ EGT L 31, 1.2.2002, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 15, 20.1.2010, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 221, 17.8.2002, s. 8.

- b) Offentliga kontroller av hästkött som är avsett att användas som livsmedel för att påvisa resthalter av fenylbutazon.

Utfärdad i Bryssel den 19 februari 2013.

På kommissionens vägnar

Tonio BORG

Ledamot av kommissionen

BILAGA

Samordnad kontrollplan för att fastställa förekomst av bedrägerier vid saluföring av vissa livsmedel

I. ÅTGÄRDER OCH OMFATTNINGEN AV DEN SAMORDNADE KONTROLLPLANEN

Den samordnade kontrollplanen bör bestå av följande två åtgärder:

ÅTGÄRD 1: Kontroller av livsmedel som saluförs som och/eller är märkta som innehållande nötkött

A. Produkter som omfattas

1. Livsmedel som saluförs som och/eller är märkta som innehållande nötkött (t.ex. malet kött, köttprodukter och köttberedningar) av följande kategorier:
  - a) Färdigförpackade livsmedel som är avsedda för slutkonsumenter eller storkök och som är märkta som innehållande nötkött.
  - b) Livsmedel som saluförs till slutkonsumenter eller storkök utan att vara färdigförpackade och livsmedel som förpackas i försäljningslokaler på konsumentens begäran eller som är färdigförpackade för direktförsäljning, vilka saluförs som och/eller på annat sätt anges som innehållande nötkött.
2. Vid tillämpningen av den samordnade kontrollplanen ska definitionen av *färdigförpackat livsmedel* i artikel 1.3 b i direktiv 2000/13/EG gälla.
3. Vid tillämpningen av den samordnade kontrollplanen ska definitionerna av *malet kött*, *köttberedningar* och *köttprodukter* i punkterna 1.13, 1.15 respektive 7.1 i bilaga I till förordning (EG) nr 853/2004 gälla.

B. Syfte

De behöriga myndigheterna bör utföra offentliga kontroller för att fastställa om de produkter som avses i punkt A innehåller hästkött som inte är korrekt märkt på förpackningen eller, för icke färdigförpackade livsmedel, om information om förekomsten av hästkött inte gjorts tillgänglig för konsumenterna eller storköken, i enlighet med unionens bestämmelser och, i förekommande fall, nationella bestämmelser.

C. Provtagningsplatser och provtagningsförfarande

1. Stickproven bör vara representativa för de berörda produkterna och bör omfatta en rad olika produkter.
2. Provtagningen av produkterna bör ske ute i detaljhandelsledet (t.ex. stormarknader, mindre butiker och slaktare) och kan också utvidgas till andra anläggningar (t.ex. kylrum).

D. Antal prov och villkor

Tabellen nedan ger en översikt över de vägledande rekommenderade minsta antal prover som ska tas inom den period som anges i avsnitt II. De behöriga myndigheterna uppmanas att ta fler prov om det är möjligt. Fördelningen av prov per medlemsstat grundas på folkmängden; dock ska minst tio prov tas på de berörda produkterna i varje medlemsstat per kalendermånad enligt vad som anges i avsnitt II.

Livsmedel som saluförs som och/eller är märkta som innehållande nötkött	
Försäljningsland	Vägledande rekommenderat antal prov per månad
Frankrike, Tyskland, Italien, Förenade kungariket, Spanien och Polen	150
Rumänien, Nederländerna, Belgien, Grekland, Portugal, Tjeckien, Ungern, Sverige, Österrike och Bulgarien	100
Litauen, Slovakien, Danmark, Irland, Finland och Lettland	50
Slovenien, Estland, Cypern, Luxemburg och Malta	10

E. Metoder

De behöriga myndigheterna bör helst använda den eller de metoder som rekommenderas av Europeiska unionens referenslaboratorium för animaliska proteiner i foder (<http://eurl.craw.eu/en/164/legal-sources-and-sops>).

ÅTGÄRD 2: Kontroller av hästkött som är avsett att användas som livsmedel**A. Produkter som omfattas**

Kött av häst, åsna, mula eller mulåsna, färskt, kylt eller fryst, som klassificeras enligt KN-nummer 0205 och som är avsett att användas som livsmedel.

B. Syfte

De behöriga myndigheterna bör utföra offentliga kontroller för att påvisa eventuell förekomst av resthalter av fenylbutazon i de produkter som avses i punkt A.

C. Provtagningsplatser och provtagningsförfarande

Provtagningen av produkterna bör ske i anläggningar som hanterar de produkter som avses i punkt A (t.ex. slakterier och gränskontrollstationer).

D. Antal prov och villkor

Det rekommenderade minsta antal prov som ska tas inom den period som anges i avsnitt II bör fastställas till 1 prov per 50 ton av de produkter som avses i punkt A, dock minst 5 prov per medlemsstat.

E. Metoder

De behöriga myndigheterna bör använda metoder som validerats i enlighet med beslut 2002/657/EG. Dessa metoder finns på webbplatsen för Europeiska unionens referenslaboratorium för rests substanser av veterinärmedicinska läkemedel och främmande ämnen i livsmedel av animaliskt ursprung för de rests substanser som förtecknas i grupp A.5 och grupp B.2 a, b och e i bilaga I till rådets direktiv 96/23/EG⁽¹⁾ (<http://fis-vl.bund.de/Public/irc/fis-vl/Home/main>).

II. DEN SAMORDNADE KONTROLLPLANENS VARAKTIGHET

Den samordnade kontrollplanen bör genomföras under en period av en månad räknat från dagen för antagandet av denna rekommendation eller senast den 1 mars 2013.

III. RAPPORTERING AV RESULTAT

1. De behöriga myndigheterna bör rapportera en sammanställning av följande uppgifter för varje åtgärd som avses i avsnitt I i denna bilaga:

- a) Antal prov som tagits per kategori av produkt.
- b) Den eller de metoder som använts för analysen och typ av analys som utförts.
- c) Antal positiva fynd.
- d) Uppföljande kontroller som gjorts i fråga om positiva fynd i de produkter som avses i punkt A under åtgärd 1 i de fall då den påvisade förekomsten av hästkött överstiger 1 %.
- e) Uppföljande kontroller som gjorts i fråga om positiva fynd i de produkter som avses i punkt A under åtgärd 2.
- f) Resultat från de uppföljande kontrollerna.
- g) När det gäller positiva fynd i de produkter som avses i punkt A under åtgärd 2, uppgift om i vilket land det berörda djuret godkänts för slakt.

Rapporten bör överlämnas till kommissionen senast 15 dagar efter utgången av den period av en månad som avses i avsnitt II.

Rapporten bör utformas i enlighet med det format som kommissionen kommer att tillhandahålla.

2. De behöriga myndigheterna bör omedelbart, genom systemet för snabb varning för livsmedel och foder, underrätta kommissionen om alla positiva resultat av de offentliga kontroller som utförts i fråga om åtgärderna 1 och 2 i avsnitt I.

3. De behöriga myndigheterna bör också underrätta kommissionen om resultaten av alla egna kontroller som livsmedelsföretagarna har utfört på myndigheternas begäran. Denna information bör åtföljas av de närmare uppgifter som avses i punkt 1, i enlighet med det format som kommissionen kommer att tillhandahålla.

⁽¹⁾ EGT L 125, 23.5.1996, s. 10.